

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport
1.1–30.9.2018

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport 1.1–30.9.2018

- Koncernens resultat före skatt var 370 miljoner euro (392). Räntabiliteten på eget kapital var 9,8 % (10,4). Räntabiliteten på totalt kapital var 0,62 % (0,68).
- Räntenettot ökade med 3 % till 192 miljoner euro och försäkringsnettot ökade med 31 % till 421 miljoner euro, den jämförbara förändringen var -1 %.
- Nedskrivningarna av fordringar var fortfarande små: 6 miljoner euro (11).
- Bankrörelsens resultat före skatt minskade med 2 % till 252 miljoner euro. Utlåningen ökade på ett år med 12 % till 21,7 miljarder euro. Kostnads-intäktsrelationen var 35,8 % (30,8).
- Skadeförsäkringens resultat före skatt minskade med 1 % till 123 miljoner euro. Den operativa totalkostnadsprocenten var 90,5 (97,0). Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 48 miljoner euro (119).
- Övrig rörelse redovisade ett resultat före skatt på -5 miljoner euro (11). Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.
- CET1-kapitaltäckningen var 15,0 % (16,0). Målet är 15 %.
- Teknologie licentiat Katja Keitaanniemi tillträdde som verkställande direktör för OP Företagsbanken 6.8.2018.
- Utsikterna oförändrade: OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli ungefär lika stort som 2017.

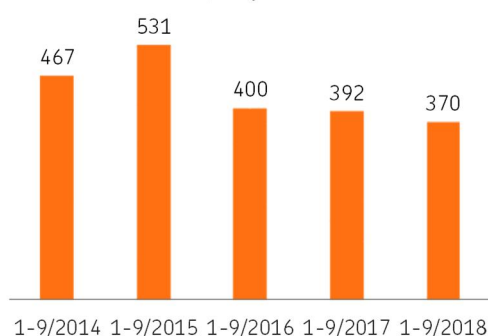
Resultat före skatt, milj. €	1–9/2018	1–9/2017	Förändring, %	1–12/2017
Bankrörelse	252	256	-1,5	344
Skadeförsäkring	123	125	-1,2	193
Övrig rörelse	-5	11	-143,8	-2
Koncernen totalt	370	392	-5,5	535
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	9,8	10,4	-0,6*	10,6
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,62	0,68	-0,1*	0,67

Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för motsvarande perioder 2017. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2017 om inte annat nämns. OP Företagsbanken tog 1.1.2018 i bruk standarden IFRS 9 "Finansiella instrument". Som jämförelsetal för resultatet har använts talen enligt standarden IAS 39 för motsvarande perioder 2017. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet i enlighet med IAS 39 vid slutet av 2017, om inte annat nämns. *Förändring i relationstalet

Ekonomiska mål	30.9.2018	31.12.2017	Mål
Kundupplevelse, NPS (-100–+100)	70	69	70
CET1-kapitaltäckning, %	15,0	16,0	15
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, %	17,2	17,8	22
Kostnader för nuvarande affärsrörelse*, milj. €	575	534	Kostnaderna 2020 under kostnaderna 2015 (475)
Utdelningsförhållande av räkenskapsperiodens resultat, %		49,7	50

*Kostnaderna för hälso- och välbefinnanderörelsen har dragits av från kostnaderna. Glidande 12 månader.

Resultat före skatt, milj. €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

OP Företagsbanken Abp:s delårsrapport 1.1–30.9.2018

Innehåll

Omvärlden.....	3
Koncernens resultat.....	4
Viktiga händelser under rapportperioden.....	5
Koncernens kapitaltäckning.....	6
Rating	7
Koncernens riskposition.....	7
Segmentens resultat.....	10
Bankrörelse.....	10
Skadeförsäkring.....	12
Övrig rörelse	14
Koncernens strukturarrangemang.....	15
Personal och ersättningar	15
Händelser efter rapportperioden.....	15
Utsikter för återstoden av året	16
Resultaträkning.....	17
Rapport över totalresultat.....	17
Balansräkning.....	18
Rapport över förändringar i eget kapital	19
Kassaflödesanalys.....	20
Uppgifter enligt rörelsesegment.....	21
Noter.....	23

Omvärlden

Förtroendet för konjunkturutsikterna i världsekonomin minskade något under det tredje kvartalet, men den ekonomiska tillväxten var fortsatt god. I Förenta staterna fortsatte ekonomin att växa kraftigt, inflationen accelererade och centralbanken stramade åt sin penningpolitik.

På aktiemarknaderna var stämningen i synnerhet i Förenta staterna god ända till slutet av oktober, då marknaderna igen blev skakigare. Inom euroområdet var utvecklingen på aktiemarknaderna svagare än i Förenta staterna.

Den ekonomiska tillväxten bromsade in något inom euroområdet. Inflationen ökade till följd av att energipriserna steg, men prisökningarna var fortfarande mindre än Europeiska centralbankens (ECB) mål.

ECB har följt de riktlinjer som banken fastställde i juni. Värdepappersköpen fortsatte fram till slutet av september med 30 miljarder euro per månad. Efter september minskade de till 15 miljarder euro per månad. Enligt ECB:s riktlinjer kommer styrräntorna inte att ändras före slutet av sommaren 2019. Marknadsräntorna steg något jämfört med årets andra kvartal.

Den finländska ekonomin fortsatte att utvecklas gynnsamt, men i konjunkturenkäterna fortsatte resultaten att sjunka. Det uppkom ett stort antal nya arbetsplatser, och hushållens förtroende för den egna ekonomin hölls stabilt. Företagens lönsamhet har förbättrats och investeringarna har ökat.

På bostadsmarknaden låg tyngdpunkten fortfarande på nya bostäder och handeln blev som helhet något mindre än i fjol. De genomsnittliga bostadspriserna fortsatte att stiga långsamt. Utvecklingen var splittrad regionalt och enligt bostadstyp.

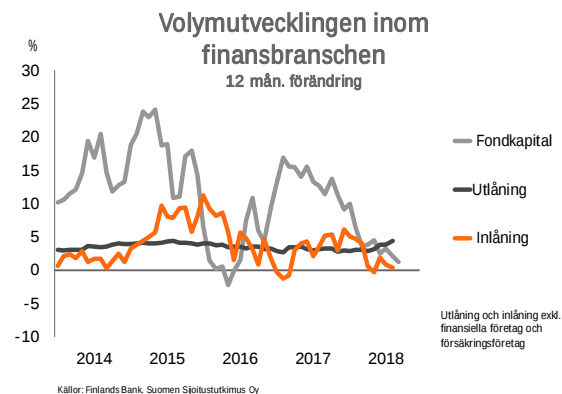
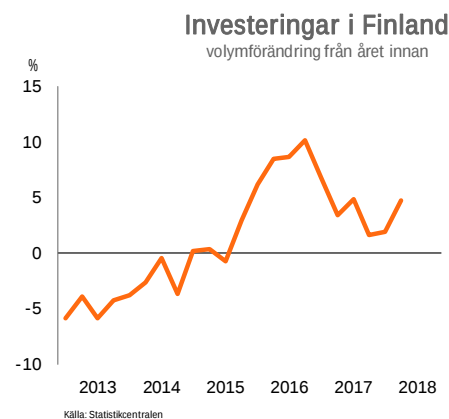
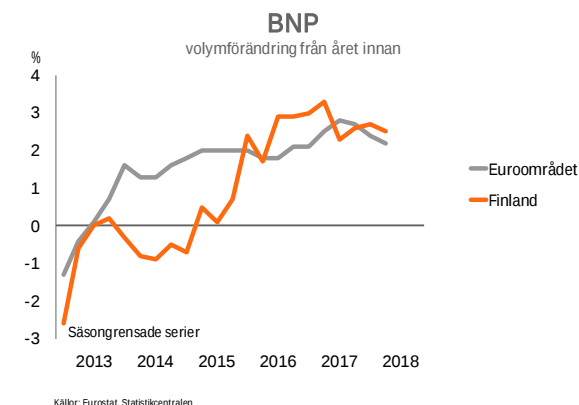
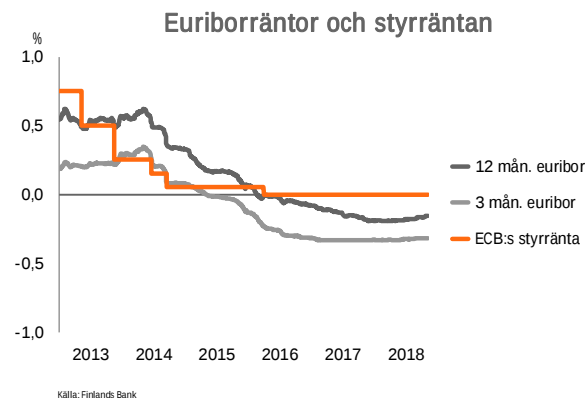
Den ekonomiska utvecklingen fortsätter gynnsamt, men den kraftigaste konjunkturutvecklingen börjar vara passerad. Den största risken för de ekonomiska utsikterna utgörs av de internationella handelshindren som håller på att öka. På finansmarknaden ökar osäkerheten bland annat av att penningpolitiken stegvis stramas åt på olika håll i världen.

Utlåningen till hushåll ökade på årsplanet med cirka 2,5 procent i januari–september. Bolånestocken ökade med cirka 2 procent. Under rapportperioden stärktes efterfrågan på rena företagskrediter (exkl. lån till bostadssammanslutningar) klart och lånen till bostadssammanslutningar fortsatte att öka kraftigt. Resultaten i Finans Finlands nyaste bankbarometer antyder att efterfrågan på hushållskrediter kommer att öka medan den årliga tillväxten för företagskrediter förväntas minska.

Ökningen i inlåningsstocken bromsade under det tredje kvartalet in till nära noll. Inlåningen från hushåll ökade däremot kraftigt. Inlåningen från offentlig sektor minskade med cirka en femtedel från motsvarande tidpunkt i fjol.

Värdet av de placeringsfonder som registrerats i Finland ökade under det tredje kvartalet 2018 med 488 miljoner euro till 115,8 miljarder euro. Nettorekningarna i fonderna var 1,5 miljarder euro negativa, men i synnerhet den värdet förändring som följde

av uppgången i aktiekurserna var 2,0 miljarder euro positiv. Den goda stämningen i ekonomin har gynnat premieinkomsten på försäkringsmarknaden, men priskonkurrensen är fortsatt stram.

Koncernens resultat

Milj. €	1–9/ 2018	1–9/ 2017*	Förändring, %	7–9/ 2018	7–9/ 2017*	Förändring, %	1–12/ 2017*
Räntenetto	192	187	2,9	66	67	-1,9	259
Försäkringsnetto	421	322	30,8	148	74	100,7	459
Provisionsintäkter, netto	-12	-10	19,4	-6	-10	-37,8	-17
Nettointäkter från placeringsverksamhet	210	291	-27,7	66	104	-37,2	390
Övriga rörelseintäkter	36	20	83,6	20	10	106,0	26
Intäkter totalt	848	810	4,8	294	245	19,9	1 117
Personalkostnader	138	121	14,5	42	37	15,4	164
Avskrivningar och nedskrivningar	52	43	20,9	17	15	14,1	64
Övriga rörelsekostnader	267	242	10,5	87	82	6,2	339
Kostnader totalt	457	406	12,8	146	133	9,6	568
Nedskrivningar av fordringar	-6	-11	-43,3	-11	1	<-999,9	-12
OP-bonus till ägarkunder	-1	-1	2,6	-1	0	4,9	-2
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-13			-9			
Resultat före skatt totalt	370	392	-5,5	127	112	13,4	535

Jämförelsetalen för 2017 har ändrats på det sätt som beskrivs i not 1 Redovisningsprinciper till följd av att IFRS 15 trätt i kraft.

Januari–september

Koncernens resultat före skatt var 370 miljoner euro (392). Kostnaderna ökade snabbare än intäkterna. Intäkterna ökade med 4,8 procent och kostnaderna med 12,8 procent från jämförelseperioden. Ränte- och försäkringsnettot ökade och nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade från jämförelseperioden. Realisationsvinsten från skadeförsäkringsrörelsen i Baltikum ökade de övriga rörelseintäkterna. Till ökningen i rapportperiodens kostnader bidrog särskilt ICT-kostnader och myndighetsavgifter. Nedskrivningarna var fortfarande små.

Räntenettet växte till 192 miljoner euro (187). Derivatrörelsen ökade räntenettet i segmentet Övrig rörelse men sänkte det i Bankrörelsen. Bankrörelsens utlåning ökade på ett år med 12,2 procent. Försäkringsnettot växte till 421 miljoner euro (322) sedan premieintäkterna ökat och försäkringsersättningarna minskat från jämförelseperioden. Under jämförelseperioden försvagade sänkningen av diskonteringsräntan för försäkringsskulden försäkringsnettot med 102 miljoner euro. Den jämförbara förändringen i försäkringsnettot var -1 procent. Premieintäkterna ökade i synnerhet till följd av ökningen i premieintäkterna från företagskunder.

Nettoprovisionsintäkterna var 12 miljoner euro negativa (-10). Provisionsintäkterna ökade med 1,0 procent till följd av att intäkterna från hälso- och välbefinnandetjänsterna samt utlåningen var större än under jämförelseperioden. Provisionskostnaderna ökade med 2,4 procent. Koncernen betalar provisioner till medlemsbankerna för försäljningen av skadeförsäkringar och derivat, vilket leder till att provisionskostnaderna ökar och nettoprovisionsintäkterna blir

negativa. Provisionerna till medlemsbankerna för derivatprodukter ökade från jämförelseperioden. Utan de provisioner som betalades till medlemsbankerna minskade provisionskostnaderna från jämförelseperioden till följd av minskningen i kostnaderna för betalningsrörelsen och värdepappersförmedlingen.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 210 miljoner euro (291). På en del av skadeförsäkringens egetkapitalinstrument tillämpas ett tillfälligt undantag (overlay approach), vilket minskade rapportperiodens resultat med 13 miljoner euro. Förändringarna i verkligt värde på de placeringar som omfattas av det tillfälliga undantaget bokförs i fonden för verkligt värde bland eget kapital. Totalt minskade intäkterna från placeringsverksamheten med 94 miljoner euro. Intäkterna från skadeförsäkringens placeringar till verkligt värde var 0,8 procent (3,0).

Nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet uppgick till 172 miljoner euro (181) och nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgick till 55 miljoner euro (131). I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick 110 miljoner euro (171) från derivatrörelsen. Realisationsvinster och förändringarna i placeringar värderade till verkligt värde via resultatet uppgick till 77 miljoner euro (88). Utdelningarna och vinstandelarna uppgick till 32 miljoner euro (43).

De övriga rörelseintäkterna ökade och var 36 miljoner euro (20). För försäljningen av skadeförsäkringens affärsrörelser i Baltikum bokfördes för rapportperioden realisationsvinster av engångsnatur på totalt 16 miljoner euro.

Totalkostnaderna ökade med 12,8 procent till 457 miljoner euro (406). Personalkostnaderna ökade med 17 miljoner euro från jämförelseperioden. Personalkostnaderna ökade till följd av att antalet anställda ökade från jämförelseperioden. Avskrivningarna ökade främst på grund av att avskrivningarna och nedskrivningarna i anslutning till ICT-investeringarna ökat med 9 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade till följd av att ICT-kostnaderna ökade med 14 miljoner euro och myndighetsavgifterna med 15 miljoner euro. Merparten av utvecklingen gäller nuvarande affärsrörelse. Utvecklingskostnaderna uppgick i januari–september till 73 miljoner euro (68). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 27 miljoner euro (32) aktiverats.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 6 miljoner euro netto (11). De konstaterade och förväntade kreditförlusterna var beträffande krediterna 7 miljoner euro (11) och beträffande balansposterna värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat samt åtagandena utanför balansräkningen -1 miljon euro. Nedskrivningarna av fordringar har 2018 beräknats i enlighet med standarden IFRS 9, så de är inte jämförbara med de nedskrivningar som beräknats enligt den tidigare standarden IAS 39.

Juli–september

Resultatet före skatt var 127 miljoner euro (112). Intäkterna ökade med 19,9 och kostnaderna med 9,6 procent. Intäkterna ökade till följd av försäkringsnettot och övriga rörelseintäkter. Kostnaderna ökade på grund av myndighetsavgifter och ökningen i personalkostnaderna.

Räntenetto var ungefär lika stort som under jämförelseperioden, dvs. 66 miljoner euro (67). Försäkringsnettot ökade med 74 miljoner euro och var 148 miljoner euro (74). Under jämförelseperioden ökade försäkringssättningarna med 76 miljoner euro till följd av en ändring i planen för sänkning av diskonteringsräntan för försäkringsskulderna som gjordes under det tredje kvartalet. Det jämförbara försäkringsnettot var ungefär detsamma som under jämförelseperioden.

Nettoprovisionsintäkterna var 6 miljoner euro negativa (-10). Provisionsintäkterna ökade med 6,9 procent från jämförelseperioden och provisionskostnaderna minskade med 3,3 procent. Provisionsintäkterna ökade till följd av intäkterna från hälso- och välbefinnandetjänsterna, och provisionskostnaderna minskade på grund av provisionerna som betalats till medlemsbankerna. Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade från jämförelseperioden och uppgick till 66 miljoner euro (104). Intäkterna från placeringsverksamheten minskade till följd av att realisationsvinster var mindre än under jämförelseperioden.

Kostnaderna totalt ökade från jämförelseperioden med 13 miljoner euro till 146 miljoner euro (133). Personalkostnaderna ökade med 6 miljoner euro från jämförelseperioden, främst till följd av att antalet anställda har ökat. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade kostnaderna från jämförelseperioden med 2 miljoner euro, ICT-kostnaderna med 4 miljoner euro och myndighetsavgifterna med 3 miljoner euro.

Viktiga händelser under rapportperioden

Personalens lagstadgade arbetspensionsskydd övergår till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen

Representantskapet vid pensionskassan OP-Eläkekassa, som förvaltar det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Gruppens personal, beslöt 31.7.2018 att överföra ett pensionsansvar på cirka 1,1 miljarder euro till Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Det försäkringsbestånd som överföringen gäller motsvarar cirka 90 procent av OP-Eläkekassas totala pensionsansvar. Överföringen förutsätter ännu myndigheternas godkännande. Överföringen genomförs uppskattningsvis före slutet av 2018.

Överföringen skulle stärka OP Företagsbankens CET1-kapitaltäckning med uppskattningsvis 0,2 procentenheter. Överföringen av ansvaret ger upphov till en post av engångsnatur i OP Företagsbankskoncernens resultat. Enligt nuvarande bedömning kommer posten av engångsnatur att förbättra koncernens resultat 2018 med 45 miljoner euro. Den slutliga storleken på posten av engångsnatur som resultatförs beror i hög grad på förändringarna i den ränta som används vid diskonteringen av pensionsansvar, och det slutliga beloppet kan avvika avsevärt från det ovan nämnda. En höjning av diskonteringsräntan med 0,1 procentenheter skulle minska den förmånsbestämda nettoskuld som intäktsförs med uppskattningsvis 6–7 miljoner euro.

Enligt den preliminära planen kommer det återstående pensionsansvaret att överföras till Ilmarinen senare, tidigast vid slutet av 2020. Den här återstående andelen består främst av OP Försäkrings pensionsansvar som 31.12.2015 överförts från Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen till OP-Eläkekassa.

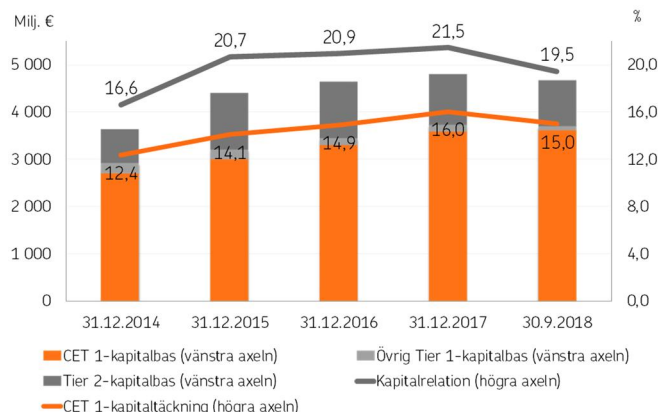
OP Företagsbanken förnyar sin verksamhet

OP Gruppens förvaltningsråd fastställde 26.9.2018 de viktigaste prioriteringarna för återstoden av strategiperioden. Strategin prioriterar en utmärkt arbetstagarupplevelse, den bästa kundupplevelsen och ökning av antalet ägarkunder till två miljoner. De här prioriteringarna stöds av två andra strategiska prioriteringar: att avkastningen på utvecklingen maximeras och att intäkterna ska växa snabbare än kostnaderna. OP Gruppen har beslutat att verkställa strategin genom att inleda en betydande förändring i förfaringsätten. Det nya smidiga förfaringsättet ska betona att arbetet är betydelsefullt och öka trivseln i arbetet, vilket leder till att kundupplevelsen förbättras och effektiviteten i arbetet öppnar möjligheter till att minska kostnaderna.

Det smidiga förfaringsättet tas först i bruk stegvis i OP Gruppens centralinstitut. Ibruktagningen av den nya verksamhetsmodellen började med en omorganisering som offentliggjordes 25.9.2018. I anslutning till omorganiseringen inleddes samarbetsförhandlingar vid centralinstitutskoncernen 1.10.2018. Samarbetsförhandlingarna gäller också OP Företagsbankskoncernen.

Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Kapitaltäckning för kreditinstitut

Koncernens CET1-kapitaltäckning var vid slutet av rapportperioden 15,0 procent (16,0). Koncernens mål för CET1-kapitaltäckningen är 15 procent.

Kapitaltäckningen i kreditinstitutsverksamheten är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen höjer i praktiken den nedre gränsen till 10,5 procent för kapitalrelationen och till 7 procent för CET1-kapitaltäckningen.

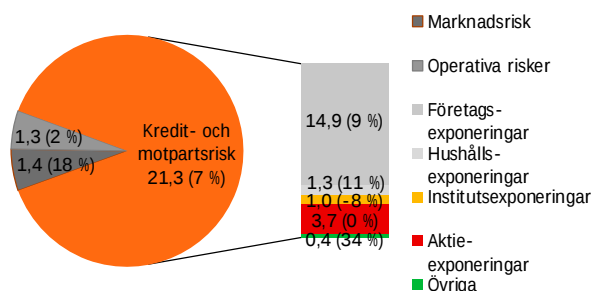
Kärnprimärkapitalet uppgick till 3,6 miljarder euro (3,6) vid slutet av rapportperioden. Bankrörelsens kärnprimärkapital låg på samma nivå som vid årsskiftet.

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick vid slutet av rapportperioden till 24,0 miljarder euro (22,3), vilket är 7,3 procent större än vid det föregående årsskiftet. De genomsnittliga riskvikterna för kreditrisken ökade något. Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med ECB:s tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 3,7 miljarder euro i riskvägda poster för koncernens interna innehav i försäkringsföretag med en riskvikt på cirka 280 procent.

OP Företagsbankskoncernen ingår i OP Gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i september 2018 att tills vidare inte ställa något konkrätykiskt buffertkrav för bankerna. Finansinspektionen har fastställt 2 procent som systemriskbuffert för OP Gruppen från och med 1.7.2019.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp 30.9.2018
totalt 24,0 mrd.€
(förändring från årets början 7 %)

ECB:s tillsyn

OP Gruppen lyder under ECB:s tillsyn. ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). ECB:s buffertkrav (P2R) är 1,75 procent. Med beaktande av buffertkravet är OP Gruppens minimigräns för kapitaltäckningen 10,8 procent för CET1-kapitaltäckningen och 14,3 procent för kapitalrelationen. Dessutom har ECB som kapitaltäckningsvägledning (P2G) fastställt 1,0 procent. Om gränsen överskrids påverkas t.ex. vinstutdelningen inte av det. Då den här vägledningen beaktas är OP Gruppens CET1-kapitalkrav 11,8 procent. OP Gruppens kapitaltäckning överstiger klart miniminivån. ECB:s buffertkrav enligt prövning gäller inte OP Företagsbanken.

OP Gruppen underrättades 2.2.2017 om att ECB beslutat att fastställa ett riskviktsgolv för OP Gruppens hushållsexponeringar. Beslutet beror på att ECB noterat brister i styrnings- och valideringsprocessen för den IRBA-metod (Internal Ratings Based Approach) som OP Gruppen tillämpar för kapitaltäckningsanalysen, i synnerhet att valideringar försenats. Bristerna är korrigerade och åtgärdernas tillräcklighet bedöms nu av ECB. Beslutet gäller inte OP Företagsbanken.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. Kravet på OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder (MREL) har fastställts till 12,2 miljarder euro, dvs. 27,6 procent, av det totala riskvägda exponeringsbeloppet vid slutet av 2016. OP Gruppens mål är att täcka MREL-kravet med kapitalbasen och övriga efterställda skulder. OP Gruppens MREL-relationstal var ungefär 35 procent vid årsskiftet 2017. I samband med det här fastställde SRB OP Gruppens resolutionsstrategi, enligt vilken resolutionsåtgärderna riktas till OP Företagsbanken som är Single Point of Entry.

Skadeförsäkringsbolagens solvens

Skadeförsäkringens kapitalbas ökade till följd av resultatet. Solvensställningen stärktes också av det sänkta kapitalkravet.

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Kapitalbas, milj. €* [*]	1 066	902
Kapitalkrav, milj. €* [*]	630	666
Solvensprocent*	169	135
Solvensprocent (utan övergångsbestämmelser)	169	135

*med beaktande av övergångsbestämmelser.

Rating

OP Företagsbanken Abp:s rating 30.9.2018

Ratinginstitut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Stabila	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Försäkring Ab:s rating 30.9.2018

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	A+	Stabila
Moody's	A3	Stabila

OP Företagsbanken Abp och OP Försäkring Ab har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service Ltd. Vid bedömningen av företagets rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens ekonomiska situation.

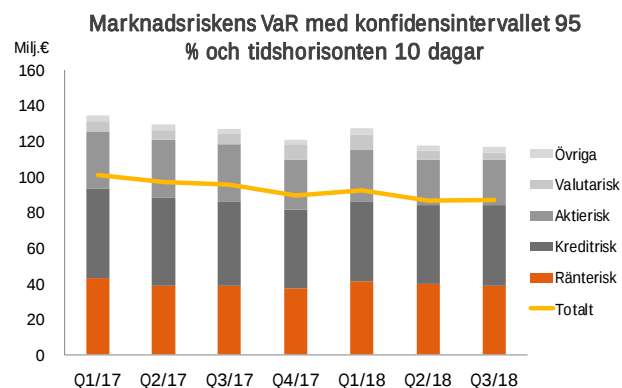
Varken OP Företagsbanken Abp:s eller OP Försäkring Ab:s rating har ändrats under rapportperioden.

Standard & Poor's bekräftade i juli 2018 OP Företagsbanken Abp:s rating för den långfristiga och kortfristiga upplåningen samt OP Försäkring Ab:s rating och behöll utsikterna för ratingarna stabila.

Koncernens riskposition

Koncernens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god.

Koncernens marknadsriskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var 87 miljoner euro (89) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår skadeförsäkringsbolagets totala omslutning, trading-funktionen och likviditetsreserven hos övrig rörelse samt gruppens treasurys ränteposition.

Riskerna i förmånsbestämda pensionsplaner ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till den längre förväntade livslängden. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp. Den minskning i nettoskuden för förmånsbestämda pensionsplaner som under rapportperioden bokförts i övrigt totalresultat förbättrade rapportperiodens totalresultat före skatt med 22 miljoner euro (5). Nettoskuden minskade till följd av det goda resultatet i OP-Eläkekassas och OP-Eläkesätiös placeringsverksamhet och av att diskonteringsräntan höjdes.

Compliance-funktionens centrala prioriteringar under rapportperioden anslöt sig till att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som ställs av de bestämmelser som trätt i kraft 2017 och 2018.

OP Gruppen har lämnat in sitt svar på Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran från 2015. Myndigheterna reder ut OP Gruppens marknadsställning inom hushållsbankstjänster och prissättningen av skadeförsäkringsprodukter. Myndigheterna utreder fortfarande ärendet.

Bankrörelse

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsriskerna.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla.

Det totala beloppet av problemfordringar uppgick till 173 miljoner euro (195). Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och exponeringar med anstånd på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Av problemfordringarna utgjordes 37,8 procent (25,1) av presterande fordringar med anstånd (nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande). De nödlidande fordringarna hölls låga och utgjorde 0,4 procent av kredit- och garantistocken (0,7). Inom Bankrörelsen var beloppet av nedskrivningarna 6 miljoner euro negativt (-10).

Fördelning av Bankrörelsens exponeringar

	30.9.2018	31.12.2017
Bankrörelsens totala exponeringar*, mrd. euro	33,3	31,6
de bästa ratingklasserna**, %	65,1	66,4
övriga ratingklasser (exklusive fallerande), %	34,4	33,0
fallerade, %	0,4	0,6
fallerande, milj. euro	139,2	187,0
Exponeringar mot företag och bostadssammanslutningar, mrd. euro	29,2	27,8
bankrörelsens totala exponeringar, %	87,7	87,9
de bästa ratingklasserna (IG), %	63,3	65,4
övriga ratingklasser (exklusive fallerande), %	36,2	34,0
fallerade, %	0,5	0,7
fallerande, milj. euro	139,2	187,0
Exponeringar mot privatkunder, mrd. euro	1,9	1,7
Exponeringar mot finansiella institut och försäkringsföretag, mrd. euro	1,1	1,2
Exponeringar mot offentlig sektor, mrd. euro	1,1	1,0

*inklusive derivatkundhandel

**exklusive privatkunder

Exponeringen mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter avdragsposter och annan kreditriskreducering. De stora exponeringarna uppgick till 0,5 miljarder euro och kapitalbasen för täckning av exponeringarna uppgick till 4,7 miljarder euro (4,8).

De viktigaste branscherna för exponeringar mot företag och bostadssammanslutningar

	30.9.2018	31.12.2017
Energi, %	13,2	14,1
Tjänster, %	10,8	9,4
Handel, %	10,2	10,7
Övriga branscher, %	65,9	64,5
Totalt	100	100

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum ökade till 3,2 miljarder euro (2,5), vilket var 9,5 procent (7,8) av de totala exponeringarna i Bankrörelsen.

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen

mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En ökning i den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 45 miljoner euro. En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 23 miljoner euro.

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet.

Placeringarnas riskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var 48 miljoner euro (52) vid slutet av rapportperioden. Inga betydliga förändringar skedde i placeringsportföljens tillgångsslagsfördelning. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats utöver med räntederivat också med obligationslån. Ränte- och kreditrisken i portföljen förblev stabil. Säkringsgraden för ränterisken för försäkringsskulden har höjts avsevärt.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom segmentet Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Marknadsrisken har störst betydelse för skuldebrev som ingår i likviditetsreserven.

Marknadsrisken i relation till marknadsvärdet av skuldebrev i likviditetsreserven (VaR 95 %) förblev stabil under rapportperioden. Inga betydande förändringar skedde i tillgångsslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som upprätthålls av OP Företagsbanken och som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariet.

OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent från början av 2018. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av september 143 procent.

Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Bestämmelserna ställer inte ännu upp något minimikrav för NSFR-relationstalet. OP Gruppens NSFR-relationstal uppgick vid slutet av september till 112 procent (116) enligt de nuvarande tolkningarna.

Likviditetsreserv

Mrd. €	30.9.2018	31.12.2017	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	12,6	12,8	-1,3
Skuldebrev som godtas som säkerhet	8,7	9,1	-4,1
Totalt	21,3	21,9	-2,5
Fordringar som inte godtas som säkerhet	1,6	1,5	10,4
Likviditetsreserven till marknadsvärde	23,0	23,3	-1,7
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,7	-0,7	6,1
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	22,2	22,7	-1,9

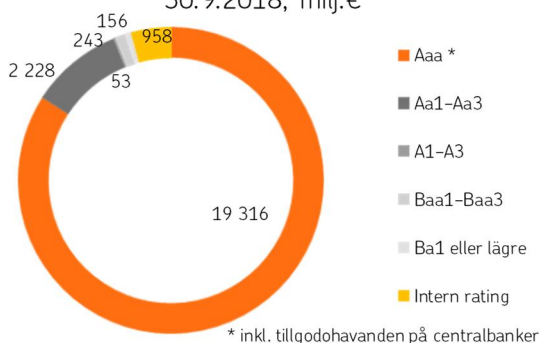
Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och krediter som godtas som säkerhet. Skuldebrev i likviditetsreserven har i reservkalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Andelsbankerna och OP Andelslag jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för OP Företagsbanken Abp som är centralbank för OP Gruppen. Av de totala exponeringarna för segmenten Övrig rörelse och Bankrörelse bestod 16,0 procent av OP Gruppens (exkl. OP Företagsbankskoncernens) exponeringar. De här exponeringarna ökade under rapportperioden med 343 miljoner euro, dvs. med 3,1 procent. Andelsbankernas och OP Andelslags exponeringar hör till investeringsnivån.

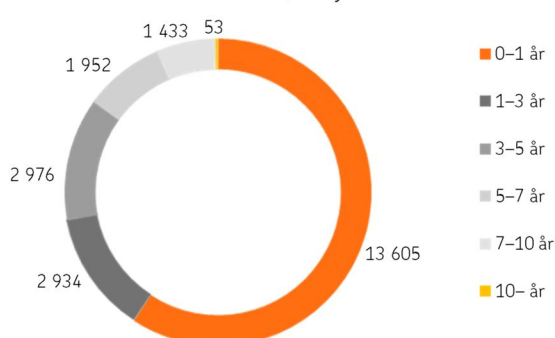
Fördelning av Övrig rörelses exponeringar

	30.9.2018	31.12.2017
Övrig rörelses totala exponeringar, mrd. euro	37,7	37,6
Exponeringar mot finansiella institut och försäkringsföretag, mrd. euro	18,6	18,1
Exponeringar mot offentlig sektor, mrd. euro	17,5	18,1
Exponeringar mot företag och bostadssammanslutningar, mrd. euro	1,6	1,4
de bästa ratingklasserna, %	99,2	98,6
övriga ratingklasser, %	0,8	1,4
Exponeringar mot privatkunder, mrd. euro	0,0	0,0

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating
30.9.2018, milj.€

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet
30.9.2018, milj.€

Segmentens resultat

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut beslöt 6.6.2018 om en ny arbetsfördelning för direktionen vid OP Gruppens centralinstitut, vilket kommer att förändra segmentstrukturen från början av 2019. OP Gruppen inleder rapporteringen i enlighet med de nya segmenten i delårs- och bokslutsrapporteringen från och med den första delårsrapporten 2019. OP Företagsbankskoncernens segmentstruktur kommer att uppdateras på motsvarande sätt. Under övergångsperioden rapporteras koncernens rörelsesegment enligt den tidigare segmentstrukturen, där koncernens rörelsesegment är Bankrörelse och Skadeförsäkring. Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Skadeförsäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Övrig rörelse, t.ex. funktioner som stöder OP Gruppen och dess affärsrörelse såsom centralbanken och likviditetsreserven. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av koncernens bokslut.

Bankrörelse

- Bankrörelsens resultat före skatt minskade med 1,5 procent till 252 miljoner euro (256).
- Utlåningen ökade på ett år med 12,2 procent till 21,7 miljarder euro.
- Nedskrivningarna minskade resultatet med 6 miljoner euro (-10). De nödlidande fordringarna uppgick till 0,4 procent (0,7) av kredit- och garantistocken.
- De mest betydande satsningarna inom bankrörelsen gällde utvecklingen av system för finansiering och betalning.

Bankrörelsens nyckeltal

Milj. €	1–9/2018	1–9/2017	Förändring, %	1–12/2017
Räntenetto	249	256	-3,0	348
Provisionsintäkter, netto	44	96	-53,7	129
Nettointäkter från placeringsverksamhet	97	19	400,3	18
Övriga rörelseintäkter	12	14	-13,5	24
Intäkter totalt	402	385	4,2	520
Personalkostnader	46	40	14,1	54
Avskrivningar och nedskrivningar	9	8	14,5	11
Övriga rörelsekostnader	89	71	25,7	98
Kostnader totalt	144	119	21,1	163
Nedskrivningar av fordringar	-6	-10	-46,6	-12
Resultat före skatt	252	256	-1,5	344
Kostnads-intäktsrelation, %	35,8	30,8		31,4
	30.9.2018	30.9.2017	Förändring, %	31.12.2017
Utlåning, mrd. €	21,7	19,4	12,2	20,1
Garantier, mrd. €	2,4	2,4	1,8	2,4
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,23	1,37	-10,2	1,25
Nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %*	0,4	0,7	-0,2**	0,7
Antal anställda	657	616	6,7	628

*Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som har anknutits till sådana fordringar.

**Förändring i relationstalet.

Bankrörelsens utlåning ökade på ett år med 12,2 procent till 21,7 miljarder euro. Garantierna uppgick till 2,4 miljarder euro (2,4) och de bindande outtagna kreditlimiterna till 4,4 miljarder euro (4,5).

OP Företagsbanken fungerar som förmedlare i två finansieringsprogram som garanteras av Europeiska investeringsfonden (EIF) och som har möjliggjort en finansiering

på totalt 450 miljoner euro för sme-företag. EIF beviljar en riskdelningsgaranti på 50 procent för krediterna. Programmen har riktats till projekt hos växande och innovativa företag samt till investeringar. De ursprungliga finansieringsprogrammen, som undertecknades 2016 och 2017, har fullbordats. I juli 2018 undertecknade OP Företagsbanken en höjning av finansieringsprogrammet. Över 400 företagslån har beviljats på basis av finansieringsprogrammen. Finansieringsprogrammet

som undertecknades i mars 2016 är avsett för företag som sysselsätter färre än 500 personer och det i januari 2017 undertecknade programmet är avsett för företag som sysselsätter färre än 250 personer.

Förväntningarna på högre räntor ökade försäljningen av ränteskydd till privat- och företagskunder.

Bankrörelsens resultat

Bankrörelsens resultat före skatt minskade med 1,5 procent till 252 miljoner euro (256). Intäkterna ökade med 4,2 procent och kostnaderna med 21,1 procent. Till följd av de ökade kostnaderna försvagades kostnads-intäktsrelationen till 35,8 procent (30,8).

Räntenettot minskade med 3,0 procent till 249 miljoner euro (256). Derivatrörelsen sänkte räntenettot. Bankrörelsens nettoprovisionsintäkter minskade med 53,7 procent till 44 miljoner euro (96). Minskningen i nettoprovisionsintäkterna beror på att vissa kundintäkter från derivatrörelsen under rapportperioden införlivades i nettointäkterna från Bankrörelsens placeringsverksamhet, medan de under jämförelseperioden ingick i nettoprovisionsintäkterna.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 77 miljoner euro från jämförelseperioden. Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade till följd av en aktierelaterad realisationsvinst på 16 miljoner euro. Nettointäkterna från handel, som ingår i posten, ökade på grund av derivatrörelsen. Derivatrörelsens CVA-justering var 13 miljoner euro (21).

De övriga rörelseintäkterna var 2 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden. Inom Bankrörelsen minskade nedskrivningarna rapportperiodens resultat med 6 miljoner euro (-10). Beloppet av nödlidande fordringar uppgick till 0,4 procent (0,7) av kredit- och garantistocken.

Bankrörelsens kostnader uppgick till 144 miljoner euro (119). Personalkostnaderna ökade från jämförelseperioden med 6 miljoner euro till 46 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 18 miljoner euro från jämförelseperioden. De övriga rörelsekostnaderna ökade av stabilitetsavgifterna till Verket för finansiell stabilitet. ICT-kostnaderna var 42 miljoner euro (40).

Skadeförsäkring

- Resultatet före skatt minskade med 1,2 procent och var 123 miljoner euro (125).
- Premieintäkterna ökade med 3,1 procent.
- Den operativa totalkostnadsprocenten var 90,5 (97,0) och den operativa driftskostnadsprocenten 20,4 (19,7). Totalkostnadsprocenten var 92,0 (98,5).
- Nettointäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 26 miljoner euro (123). Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 48 miljoner euro (119).
- Utvecklingssatsningarna riktades till de elektroniska tjänsterna och den pågående förnyelsen av bassystem.

Skadeförsäkringens nyckeltal

Milj. €	1–9/2018	1–9/2017	Förändring, %	1–12/2017
Premieintäkter	1 107	1 074	3,1	1 432
Försäkringsersättningar	683	749	-8,9	970
Övriga kostnader	2	3	-20,4	3
Försäkringsnetto	422	322	31,0	459
Nettointäkter från placeringsverksamhet	37	123	-70,2	176
Övriga nettointäkter	-23	-49	52,6	-68
Intäkter totalt	436	397	9,8	568
Personalkostnader	87	75	16,0	102
Avskrivningar och nedskrivningar	41	34	21,3	50
Övriga rörelsekostnader	172	162	6,4	221
Kostnader totalt	300	271	10,9	373
OP-bonus till ägarkunder	-1	-1	2,6	-2
Tillfälligt undantag	-11			
Resultat före skatt	123	125	-1,2	193
Totalkostnadsprocent	92,0	98,5		97,6
Operativ totalkostnadsprocent	90,5	97,0		96,1
Operativ skadeprocent	70,1	77,3		75,8
Operativ driftskostnadsprocent	20,4	19,7		20,3
Operativ riskprocent	63,6	71,1		69,3
Operativ omkostnadsprocent	26,9	25,9		26,9
Solvensprocent (Solvens II)*	169	163		135
Stora skador med skadekostnad för egen räkning	79	52		78
Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren (run off-resultat)	33	25		35
Antal anställda	1 787	1 786	0,1	1 774

*Siffran redovisas med beaktande av övergångsbestämmelser.

Premieintäkterna från företagskunder ökade genom att den allmänna ekonomiska utvecklingen var positiv. Premieintäkterna från privatkunder vände uppåt trots att den åtstramade priskonkurrensen fortfarande belastade utvecklingen.

OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden användes för betalningen av 1 787 000 försäkringsräkningar (1 759 000), av vilka 266 000 räkningar (242 000) betalades

helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 87 miljoner euro (85).

De mest betydande utvecklingssatsningarna riktades till utvecklingen av elektroniska tjänster och köptjänster samt den pågående förnyelsen av bassystem. Utvecklingen av nät- och mobiltjänster hör till skadeförsäkringens prioritetsområden inom såväl försäkringstjänsten som ersättningstjänsten.

Under rapportperioden förnyades motorcykelförsäkringen och försäljningen av den förnyade försäkringen inleddes i början av april.

Försäljningen av hela aktiestocken i det baltiska dotterföretaget Seesam Insurance AS till Vienna Insurance Group (VIG) slutfördes 31.8.2018. Affärsrörelsen i Baltikum ingår i segmentets resultat till den tidpunkt då affären verkställdes.

Skadeförsäkringens resultat

Resultatet före skatt var 123 miljoner euro (125). Försäkringsnettot ökade med 31,0 procent till 422 miljoner euro. Nettointäkterna från placeringsverksamheten med beaktande av det tillfälliga undantaget var 26 miljoner euro (123). Nettorealisationsvinsterna från placeringar uppgick till -6 miljoner euro (76). Försäljningen av skadeförsäkringen i Baltikum ökade de övriga intäkterna med 16 miljoner euro.

Den operativa totalkostnadsprocenten var 90,5 (97,0). De operativa nyckeltalen för jämförelseperioden innehåller effekterna av förändringarna i diskonteringsräntan, men inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp. Sänkningen av diskonteringsräntan för försäkringsskulden ökade försäkringssättningsarna under jämförelseperioden med 102 miljoner euro och försvagade den operativa totalkostnadsprocenten med 9,5 procentenheter.

Premieintäkter

Milj. €	1–9/2018	1–9/2017	Förändring, %
Privatkunder	598	593	0,9
Företagskunder	465	435	6,9
Baltikum	44	46	-4,6
Totalt	1 107	1 074	3,1

Avyttringen av skadeförsäkringen i Baltikum återspeglade sig i intäktsutvecklingen. Utan Baltikum ökade premieintäkterna med 3,5 procent.

Utan sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringssättningsarna med 5,5 procent. Skadekostnaden för nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under januari–september registrerades 74 (66) nya stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 79 miljoner euro (52). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i avsättningsarna för de lagstadgade pensionerna förbättrade resultatet. Under januari–september minskade avsättningsarna för pensioner med 2 miljoner euro (3).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 33 miljoner euro (25). Den operativa skadeprocenten var 70,1 (77,3). Den operativa riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 63,6 (71,1).

Kostnaderna ökade med 10,9 procent till följd av de ökade ICT-kostnaderna och avskrivningarna samt utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen och var 30 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Den operativa driftskostnadsprocenten var 20,4 (19,7). Den operativa

omkostnadsprocenten, som innehåller också de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 26,9 (25,9).

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	1–9/2018 Bidrag, milj. €	CR, %	1–9/2017 Bidrag, milj. €	CR, %
Privatkunder	86	85,6	77	86,9
Företagskunder	21	95,5	-48	111,1
Baltikum	-2	104,8	3	92,6
Totalt	105	90,5	32	97,0

Den stramare priskonkurrensen belastade privatkundsrörelsens lönsamhet. Bidraget för Baltikum försämrades av en enskild storskada.

Placeringsverksamheten

Skadeförsäkringens nettointäkter från placeringar värderade till verkligt värde var 48 miljoner euro (119). Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från intäkterna från placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Placeringsbeståndets fördelning

%	30.9.2018	31.12.2017
Obligationslån och räntefonder	66,8	68,0
Alternativa placeringar	4,7	4,7
Aktier	7,9	8,5
Kapitalplaceringar	1,9	1,9
Fastigheter	8,7	8,3
Penningmarknaden	10,1	8,5
Totalt	100	100

Skadeförsäkringsrörelsens placeringsbestånd var vid slutet av rapportperioden 3 844 miljoner euro (3 903). Placeringarna på investeringsnivån stod för 95 procent (95), och 64 procent (65) av placeringarna hade en rating på minst A-. Vid slutet av rapportperioden var ränteplaceringsarnas modifierade duration 4,2 (5,1).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningsvärdet för instrumenten (running yield) var 1,5 procent (1,7). Beräkningen av nyckeltalet preciserades 2018 och jämförelseuppgifterna justerades retroaktivt.

Hälsa och välbefinnande

Pohjola Hälsa Ab:s femte sjukhus öppnades i Åbo i maj och därmed fullbordades sjukhusnätverket. De fem sjukhus som Pohjola Hälsa har i Helsingfors, Tammerfors, Uleåborg, Kuopio och Åbo erbjuder omfattande bashälsövård och specialistsjukvård, undersökningar, operationstjänster samt rehabilitering. Kunderna har varit nöjda med Pohjola Hälsas tjänster. NPS-talet som operationspatienterna gett var i januari–september 96 (97).

Övrig rörelse

- Resultatet före skatt var 5 miljoner euro negativt. Jämförelseperiodens resultat var 11 miljoner euro positivt.
- I resultatet ingår realisationsvinster på skuldebrev för 20 miljoner euro (14) och intäkter från utdelningar för 7 miljoner euro (9).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Övrig rörelses nyckeltal

Milj. €	1–9/2018	1–9/2017	Förändring, %	1–12/2017
Räntenetto	-39	-54	-27,1	-68
Provisionsintäkter, netto	-25	-67	-63,1	-94
Nettointäkter från placeringsverksamhet	76	148	-48,7	195
Övriga rörelseintäkter	6	7	-4,8	8
Intäkter totalt	18	33	-45,6	41
Personalkostnader	6	6	-2,2	8
Övriga kostnader	17	16	5,4	36
Kostnader totalt	23	22	3,4	43
Nedskrivningar av fordringar	0	0	800,3	0
Resultat före skatt	-5	11	-143,8	-2
Fordringar och skulder till sammanslutningens centralinstitut och medlemskreditinstitut, nettofinansieringsposition, mrd. €	-1,2	1,0	-216,7	-0,1
Antal anställda	52	49	6,4	50

Övrig rörelses resultat

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var 5 miljoner euro negativt. Jämförelseperiodens resultat var 11 miljoner euro positivt. Marknadsriskpositionernas resultatförsvagning försvagade resultatet från jämförelseperioden. Resultatet före skatt till verkligt värde var 58 miljoner euro negativt. Under jämförelseperioden var resultatet före skatt till verkligt värde 37 miljoner euro positivt.

Derivatrörelsen för marknadsriskpositionerna ökade räntenettet och minskade nettointäkterna från handeln, som ingår i nettointäkterna från placeringsverksamheten. Enligt koncernens bokföringspraxis ingår intäkter från derivatinstrument både i räntenettet och i nettointäkterna från handel. Fördelningen av intäkter mellan de här resultatposterna kan variera avsevärt beroende på vilka derivatinstrument som används vid hanteringen av positionen. Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 76 miljoner euro (148). De minskade med 72 miljoner euro från jämförelseperioden till följd av att intäkterna från derivatrörelsen minskat. Dessutom minskade nettointäkterna från placeringsverksamheten för att kundintäkterna från vissa derivatinstrument från början av rapportperioden överfördes direkt till Bankrörelsen. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster av skuldebrev för 20 miljoner euro (14) och intäkter från utdelningar för 7 miljoner euro (9). I intäkterna från utdelningar för jämförelseperioden ingick 7 miljoner euro i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag.

Nettoprovisionsintäkterna var 25 miljoner euro negativa (-67). Provisioner från försäljningen av derivat intäktsförs på Övrig rörelse, och därifrån krediteras provisionerna på Bankrörelsen. På grund av provisionskrediteringarna blir

nettoprovisionsintäkterna inom Övrig rörelse negativa. Nettoprovisionsintäkterna ökade ändå från jämförelseperioden, eftersom kundintäkterna från vissa derivatinstrument från början av rapportperioden har införlivats direkt i Bankrörelsen, vilket minskade de provisionskostnader som krediterades från segmentet Övrig rörelse.

OP Företagsbankens tillgång på finansiering hölls god. OP Företagsbanken emitterade långfristiga obligationslån till seniorvillkor i januari–september för totalt 2,0 miljarder euro. På den internationella kapitalmarknaden emitterades i maj två obligationslån på 500 miljoner euro till seniorvillkor. Lånens löptider är tre och sju år. I augusti emitterades ett obligationslån till seniorvillkor på 500 miljoner euro med löptiden fem år. Under januari–september emitterades dessutom mindre private placement-obligationslån samt strukturerade obligationslån för totalt 0,5 miljarder euro.

Snittmarginalen för skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor och för TLTRO-II-finansieringen var i september 17 räntepoäng (19).

Placeringarna från sammanslutningens centralinstitut och medlemskreditinstitut i OP Företagsbanken var vid slutet av rapportperioden 1,2 miljarder euro större än deras finansiering från centralbanken. Nettopositionens utveckling har påverkats särskilt av OP-Bostadslånebankens upplåning med säkerställda obligationslån, som i större grad än förut kanaliseras till centralbanken som placeringar från andelsbankerna.

Koncernens strukturarrangemang

OP Försäkring Ab sålde hela aktiestocken i sitt baltiska dotterbolag Seesam Insurance AS jämte filialerna i Lettland och Litauen till Vienna Insurance Group (VIG). Parterna undertecknade köpebrevet 18.12.2017 och köpet verkställdes slutligen 31.8.2018.

Personal och ersättningar

Antalet anställda ökade från årsskiftet inom bank- och skadeförsäkringsrörelsen, främst till följd av gruppintern arrangemang. Dessutom ökade antalet anställda inom hälso- och välbefinnandetjänsterna, sedan Pohjola Hälsas sjukhus i Åbo inlett sin verksamhet i maj.

Antal anställda

	30.9.2018	31.12.2017
Bankrörelse	657	628
Skadeförsäkring	1 787	1 774
Övrig rörelse	52	50
Totalt	2 496	2 452

Reijo Karhinen, som varit chefdirektör för OP Gruppen och ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse, gick i enlighet med sitt direktörsavtal i pension 31.1.2018. Förvaltningsrådet för OP Gruppens centralinstitut utnämnde 20.9.2017 juris magister, MBA och teknologie doktor Timo Ritakallio till ny chefdirektör för OP Gruppen från 1.3.2018. I och med utnämningen blev han också ordförande för OP Företagsbanken Abp:s styrelse. Timo Ritakallio övergick i OP Gruppens tjänst från uppdraget som verkställande direktör för Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Uppdraget som chefdirektör handhades under perioden 1–28.2.2018 av direktören för grupp tjänster, Tony Vepsäläinen.

Verkställande direktör Jouko Pölönen avgick från sitt uppdrag 30.4.2018 för att bli verkställande direktör för Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen. Teknologie licentiat Katja Keitaanniemi utnämndes till ny verkställande direktör för OP Företagsbanken från och med 6.8.2018. Hon övergick till OP Gruppen från uppdraget som affärsverksamhetsdirektör vid Finnvera Abp. Affärsområdesdirektör Hannu Jaatinen var tf. verkställande direktör tills den nya verkställande direktören tillträdde, och han utnämndes till ställföreträdare för verkställande direktören från och med 6.8.2018.

Styrelseledamot Jari Himanen avgick från OP Företagsbankens styrelse 6.5.2018 för att bli verkställande direktör för OP Suur-Savo. Jari Himanen hade varit styrelseledamot sedan 2016.

Direktören för OP Gruppens ansvarsområde juridik och compliance, juris kandidat, LL.M. Eur. Tiia Tuovinen, utnämndes till styrelseledamot från och med 2.7.2018.

Styrelseledamot Harri Luhtala avgick 31.10.2018 från OP Företagsbankens styrelse. Harri Luhtala hade varit styrelseledamot sedan 2014.

OP Gruppens och OP Företagsbankens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. OP Gruppens långsiktiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen. Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen.

Som långsiktiga målmätare har OP Andelslags förvaltningsråd uppställt OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelse och digital kommunikation. Målen på grupplanet är desamma såväl i ersättningssystemet för ledningen som i OP Gruppens personalfond.

Ett långsiktigt ersättningssystem har fastställts för ledningen för 2017–19. Ersättningssystemet 2017–19 iaktar huvudprinciperna för den föregående treåriga intjäningsperioden. Dessutom fortsätter OP Gruppens personalfonds ersättningssystem med ettåriga intjäningsperioder.

Händelser efter rapportperioden

Till nya styrelseledamöter utnämndes från och med 1.11.2018 ekonomie magister Vesa Aho samt agronomie- och forstmagister, eMBA Jarmo Viitanen. I styrelsen fortsätter Timo Ritakallio som ordförande samt Tony Vepsäläinen och Tiia Tuovinen som ledamöter.

Utsikter för återstoden av året

Tillväxten i den globala ekonomin har varit fortsatt god men oenhetligare än tidigare. I Förenta staterna har den ekonomiska tillväxten fortfarande varit kraftig, medan takten inom euroområdet har avtagit. Skillnaderna i den ekonomiska utvecklingen har också återspeglats på finansmarknaden. I Förenta staterna har aktiekurserna och marknadsräntorna stigit kraftigare än i Europa. Enligt ECB:s riktlinjer kommer styrräntorna inte att ändras före slutet av sommaren 2019.

I Finland har ekonomin fortfarande utvecklats gynnsamt. Det har uppkommit ett stort antal nya arbetsplatser, och hushållens förtroende för den egna ekonomin hölls stabilt. På bostadsmarknaden har tyngdpunkten legat på nya bostäder och handeln som helhet blivit något mindre än i fjol. Bostadspriserna har i genomsnitt stigit en aning.

Den ekonomiska utvecklingen fortsätter gynnsamt den närmaste framtiden, men den kraftigaste konjunkturutvecklingen börjar vara passerad. Den största risken för de ekonomiska utsikterna utgörs av de internationella handelshindren som håller på att öka. På finansmarknaden ökar osäkerheten bland annat av att penningpolitiken stegvis stramas åt på olika håll i världen samt av Italiens vilja att förbinda sig till EU:s principer för den ekonomiska politiken.

För finansbranschen har omvärlden som helhet betraktat varit rätt gynnsam. De låga marknadsräntorna har bromsat upp

tillväxten i bankernas räntenetto och försämrat intäkterna från försäkringsbolagens ränteplaceringar, men också samtidigt förbättrat kundernas kreditbetalningsförmåga. Nedskrivningarna har länge varit väldigt små. De viktigaste strategiska riskerna inom finansbranschen förknippas för närvarande med förändringen i kundbeteendet, digitaliseringen i omvärlden, konkurrensen utanför den traditionella branschen och den allt mer invecklade regleringen. Brytningsskedet i branschen hotar att under de närmaste åren bromsa upp tillväxten och bryta ner intäkterna. Förändringarna ställer ett klart krav på aktörerna i finansbranschen att förbättra kund- och arbetstagarupplevelsen, öka smidigheten i verksamheten och utvecklingen av den samt förbättra lönsamheten.

Utsikterna oförändrade: OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt väntas bli ungefär lika stort som 2017. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna i resultatutvecklingen ansluter sig till storleken på den engångspost som bildas vid överföringen av det lagstadgade arbetspensionsskyddet för OP Företagsbankens anställda, förändringarna i ränte- och placeringsmiljön, utvecklingen i nedskrivningarna och storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna.

Alla bedömningar som presenteras i den här delårsrapporten grundar sig på de rådande åsikterna om utvecklingen av omvärlden, OP Företagsbankskoncernen och dess funktioner och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Milj. €	Not	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018	1-9/ 2017
Räntenetto	3	66	67	192	187
Försäkringsnetto	4	148	74	421	322
Provisionsintäkter, netto	5	-6	-10	-12	-10
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	66	104	210	291
Övriga rörelseintäkter		20	10	36	20
Intäkter totalt		294	245	848	810
Personalkostnader		42	37	138	121
Avskrivningar och nedskrivningar		17	15	52	43
Övriga rörelsekostnader		87	82	267	242
Kostnader totalt		146	133	457	406
Nedskrivningar av fordringar	7	-11	1	-6	-11
OP-bonus till ägarkunder		-1	0	-1	-1
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-9		-13	
Resultat före skatt		127	112	370	392
Inkomstskatter		20	27	67	76
Periodens resultat		107	85	303	317
Fördelning:					
Moderföretagets ägare		103	83	296	313
Innehav utan bestämmande inflytande		3	2	7	3
Periodens resultat		107	85	303	317
Rapport över totalresultat					
Periodens resultat		107	85	303	317
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		14	-7	22	5
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		-14	-16	-73	-11
Säkring av kassaflöde		-2	-3	-4	-4
Tillfälligt undantag (overlay approach)		9		13	
Omräkningsdifferenser		0	0	0	0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-3	1	-4	-1
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		3	3	15	2
Säkring av kassaflöde		0	1	1	1
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-2		-3	
Periodens totalresultat		113	64	270	308
Fördelning av totalresultat:					
Moderföretagets ägare		109	62	263	304
Innehav utan bestämmande inflytande		3	2	7	4
Periodens totalresultat		113	64	270	308

Balansräkning

Milj. €	Not	30.9. 2018	31.12. 2017
Kontanta medel		12 669	12 825
Fordringar på kreditinstitut		8 814	9 294
Derivatinstrument	10	3 342	3 426
Fordringar på kunder	12	21 756	20 120
Investeringsstillgångar		16 151	16 144
Immateriella tillgångar		741	777
Materiella tillgångar		120	115
Övriga tillgångar		1 698	1 708
Skattefordringar		48	35
Tillgångar totalt		65 338	64 445
Skulder till kreditinstitut		13 908	14 035
Derivatinstrument		2 934	3 216
Skulder till kunder		17 792	18 837
Försäkringsskuld	13	3 243	3 143
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14	19 234	16 791
Avsättningar och övriga skulder		2 160	2 307
Skatteskulder		422	419
Efterställda skulder		1 476	1 547
Skulder totalt		61 170	60 295
Eget kapital			
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital		428	428
Fonden för verkligt värde	15	67	164
Övriga fonder		1 093	1 093
Ackumulerade vinstmedel		2 508	2 404
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		73	60
Eget kapital totalt		4 169	4 149
Skulder och eget kapital totalt		65 338	64 445

Rapport över förändringar i eget kapital

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 1.1.2017	428	197	1 093	2 179	3 896	109	4 005
Periodens totalresultat		-13		317	304	4	308
Periodens resultat				313	313	3	317
Övrigt totalresultat		-13		4	-10	1	-9
Vinstutdelning				-201	-201		-201
Övriga			0	0	0	-7	-7
Eget kapital 30.9.2017	428	183	1 093	2 294	3 999	106	4 105

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		Eget kapital totalt
	Aktie-kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 31.12.2017	428	164	1 093	2 404	4 089	60	4 149
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018		-46		2	-45		-45
Eget kapital 1.1.2018	428	118	1 093	2 406	4 044	60	4 104
Periodens totalresultat		-50		313	263	7	270
Periodens resultat				296	296	7	303
Övrigt totalresultat		-50		17	-33		-33
Vinstutdelning				-211	-211		-211
Övriga			0	0	0	5	5
Eget kapital 30.9.2018	428	67	1 093	2 508	4 096	73	4 169

Kassaflödesanalys

Milj. €	1–9/ 2018	1–9/ 2017
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	303	317
Justeringar i periodens resultat	56	208
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-1 685	1 030
Fordringar på kreditinstitut	199	595
Derivatinstrument	-65	-25
Fordringar på kunder	-1 675	-942
Investeringsstillgångar	-209	854
Övriga tillgångar	65	548
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	-1 271	1 947
Skulder till kreditinstitut	-123	1 529
Derivatinstrument	-4	9
Skulder till kunder	-1 045	983
Försäkringsskuld	20	16
Avsättningar och övriga skulder	-120	-589
Betalda inkomstskatter	-57	-54
Erhållna utdelningar	33	43
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-2 620	3 491
Kassaflöde från investeringar		
Försäljning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten	67	
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-36	-60
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	1	2
B. Kassaflöde från investeringar totalt	32	-58
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, minskningar	-50	
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	20 704	17 993
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-18 292	-19 963
Betalda utdelningar	-211	-201
C. Kassaflöde från finansiering totalt	2 151	-2 172
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	-437	1 262
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	13 575	9 633
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	13 138	10 895
Likvida medel		
Kontanta medel	12 669	10 609
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	469	286
Totalt	13 138	10 895

Uppgifter enligt segment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till bankrörelsen så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 21 % (20 %). Till skadeförsäkringsrörelsen har allokerats kapital så att solvensprocenten (SII) är 120. Allokeringen av kapital inverkar på den interna ränta som segmentet betalar.

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–september 2018, milj. €					
Räntenetto	249	-12	-39	-5	192
varav interna nettoresultat före skatt	-5	-9	14		
Försäkringsnetto		422		-1	421
Provisionsintäkter, netto	44	-31	-25	-1	-12
Nettointäkter från placeringsverksamhet	97	37	76	1	210
Övriga rörelseintäkter	12	19	6	-1	36
Intäkter totalt	402	436	18	-7	848
Personalkostnader	46	87	6	0	138
Avskrivningar och nedskrivningar	9	41	2	0	52
Övriga rörelsekostnader	89	172	15	-9	267
Kostnader totalt	144	300	23	-9	457
Nedskrivningar av fordringar	-6	0	0		-6
OP-bonus till ägarkunder		-1			-1
Tillfälligt undantag (overlay approach)		-11		-2	-13
Resultat före skatt	252	123	-5	0	370

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–september 2017, milj. €					
Räntenetto	256	-12	-54	-4	187
varav interna nettoresultat före skatt	-15	-9	24		
Försäkringsnetto		322			322
Provisionsintäkter, netto	96	-37	-67	-1	-10
Nettointäkter från placeringsverksamhet	19	123	148	1	291
Övriga rörelseintäkter	14	1	7	-1	20
Intäkter totalt	385	397	33	-6	810
Personalkostnader	40	75	6	0	121
Avskrivningar och nedskrivningar	8	34	2	0	43
Övriga rörelsekostnader	71	162	15	-6	242
Kostnader totalt	119	271	22	-6	406
Nedskrivningar av fordringar	-10	0	0	0	-11
OP-bonus till ägarkunder		-1			-1
Resultat före skatt	256	125	11	0	392

Balansräkning 30.9.2018, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	10	433	12 646	-419	12 669
Fordringar på kreditinstitut	188	2	8 636	-13	8 814
Derivatinstrument	373	10	2 969	-9	3 342
Fordringar på kunder	22 387	0	25	-656	21 756
Investeringsstillgångar	527	3 400	12 353	-129	16 151
Immateriella tillgångar	56	658	27	0	741
Materiella tillgångar	0	41	78		120
Övriga tillgångar	119	798	788	-7	1 698
Skattefordringar	2	27	19	0	48
Tillgångar totalt	23 663	5 369	37 541	-1 235	65 338
Skulder till kreditinstitut	622		13 942	-656	13 908
Derivatinstrument	135	14	2 799	-13	2 934
Skulder till kunder	12 403		5 895	-506	17 792
Försäkringsskuld		3 243			3 243
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 115		18 154	-34	19 234
Avsättningar och övriga skulder	937	374	851	-3	2 160
Skatteskulder	0	72	350	0	422
Efterställda skulder		135	1 341	0	1 476
Skulder totalt	15 212	3 838	43 332	-1 212	61 170
Eget kapital					4 169

Balansräkning 31.12.2017, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	10	318	12 807	-309	12 825
Fordringar på kreditinstitut	208	6	9 113	-33	9 294
Derivatinstrument	105	10	3 320	-10	3 426
Fordringar på kunder	20 591	0	29	-501	20 120
Investeringsstillgångar	527	3 543	12 205	-131	16 144
Immateriella tillgångar	63	688	26	0	777
Materiella tillgångar	0	42	73		115
Övriga tillgångar	92	727	1 095	-205	1 708
Skattefordringar	0	17	19	0	35
Tillgångar totalt	21 595	5 351	38 687	-1 189	64 445
Skulder till kreditinstitut	506		14 030	-501	14 035
Derivatinstrument	118	15	3 097	-14	3 216
Skulder till kunder	11 410		7 839	-412	18 837
Försäkringsskuld		3 143		0	3 143
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 178		15 649	-37	16 791
Avsättningar och övriga skulder	976	540	992	-202	2 307
Skatteskulder	1	75	343	0	419
Efterställda skulder		135	1 412		1 547
Skulder totalt	14 189	3 908	43 362	-1 164	60 295
Eget kapital					4 149

Noter

- Not 1 Redovisningsprinciper
- Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen
- Not 3 Räntenetto
- Not 4 Försäkringsnetto
- Not 5 Provisionsintäkter, netto
- Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet
- Not 7 Nedskrivningar av fordringar
- Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder
- Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 10 Derivatinstrument
- Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning
- Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 13 Försäkringsrörelsens skulder
- Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt
- Not 16 Ställda säkerheter
- Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut
- Not 19 Exponeringar enligt ratingklass
- Not 20 Försäkringsbolagens solvens
- Not 21 Närståendetransaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering) och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2017.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Delårsrapporten offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Ibruktagning av standarden IFRS 9, 1.1.2018

OP Företagsbanken tog 1.1.2018 i bruk standarden IFRS 9 "Finansiella instrument". OP Företagsbankens redovisningsprinciper enligt standarden IFRS 9 har publicerats i delårsrapporten 1.1–31.3.2018. Effekterna av övergången till standarden IFRS 9 på klassificeringen och värderingen av finansiella instrument har redovisats i noterna till OP Företagsbankens bokslut 2017 och delårsrapport 1.1–31.3.2018. Justeringarna i bokförda värden redovisades på omklassificeringsdagen 1.1.2018 bland eget kapital i den ingående balansen. OP Företagsbanken har inte justerat jämförelsetalen för tidigare år. Arbetet med utvecklingen av ECL-modeller och IT-system som gäller dem fortsätter.

Det tidigare alternativa nyckeltalet nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, % redovisas inte längre, eftersom nyckeltalet till följd av övergången till standarden IFRS 9 inte längre är substantiellt jämförbart. Som ett nytt alternativt nyckeltal redovisas nödlidande fordringar av kredit- och garantistocken, %.

Ibruktagning av standarden IFRS 15, 1.1.2018

OP Företagsbanken har tillämpat standarden IFRS 15 Intäkter från kontrakt med kunder från 1.1.2018. Standarden IFRS 15 gäller vid OP Företagsbanken främst provisioner som inte hör till beräkningen av effektiv ränta i segmentet Bankrörelse. Standarden IFRS 15 ökar den information som presenteras i noterna till bokslutet. Effekterna av övergången till standarden IFRS 15 har redovisats i noterna till OP Företagsbankens bokslut 2017 och delårsrapport 1.1–31.3.2018.

Övergången till standarden IFRS 15 har ingen ekonomisk effekt på OP Företagsbankens resultat före skatt. OP Företagsbanken tog i bruk standarden IFRS 15 med en retroaktiv metod, dvs. uppgifterna för jämförelseperioden 1–9/2017 är justerade. Nedan redogörs för de ändringar som gjorts retroaktivt i specifikationen av nettoprovisionsintäkterna:

- Provisionsintäkter från hälso- och välbefinnandetjänster, 9 miljoner euro, har överförts från övriga rörelseintäkter till provisionsintäkter.
- Provisionskostnader för hälso- och välbefinnandetjänster, 4 miljoner euro, har överförts från övriga rörelsekostnader till provisionskostnader.
- Provisioner för kapitalförvaltning och juridiska tjänster, 10 miljoner euro, redovisas i fortsättningen skilt för sig.
- Nettoprovisionsintäkterna har redovisats fördelade på segmenten.

Ändringar i presentationssättet

Raden "andel av intresseföretagens resultat" i resultaträkningen redovisas i fortsättningen under nettointäkter från placeringsverksamhet och raden "andelar av intresseföretag" redovisas i balansposten investeringstillgångar. En betydande del av intresseföretagen är riskkapitalfonder som värderas till verkligt värde via resultatet i enlighet med standarden IFRS 9. Uppgifterna för jämförelseperioden har justerats i enlighet med presentationssättet.

Balansposten "finansiella tillgångar för handel" redovisas i fortsättningen i posten investeringstillgångar enligt sin art. Uppgifterna för jämförelseperioden har justerats i enlighet med presentationssättet.

Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1–9/ 2018	1–9/ 2017
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	9,8	10,4
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	8,7	10,1
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,62	0,68
Kostnadernas andel av intäkterna, %	54	50
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	0,4	0,7
Antalet anställda i genomsnitt	2 681	2 460

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nödlidande fordringar / kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (netto)}}{\text{Kredit- och garantistock vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	Skadeprocent + driftskostnadsprocent Riskprocent + omkostnadsprocent
Omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$

Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Avkastning på ekonomiskt kapital, %	$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapitalkrav i snitt}} \times 100$
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}} \times 100$

SKADEFÖRSÄKRINGENS OPERATIVA RESULTAT

	1–9/ 2018	1–9/ 2017	Förändring %	1–12/ 2017
Milj. €				
Premieintäkter	1 106	1 073	3,1	1 431
Försäkringsersättningar	-776	-829	-6,4	-1 085
Driftskostnader	-226	-212	6,8	-291
Avskrivningskorrigering av immateriella tillgångar	-16	-16	0,0	-21
Försäkringstekniskt bidrag	89	16		34
Placeringsintäkter och -kostnader	37	123	-70,2	176
Övriga intäkter och kostnader	8	-15		-17
Tillfälligt undantag (overlay approach)	-11			
Resultat före skatt	123	125	-1,2	193

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Not 3 Räntenetto

Milj. €	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018	1-9/ 2017
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	9	11	28	33
Fordringar på kunder				
Lån	83	84	243	245
Finansiella leasingfordringar	6	5	19	14
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0	0	0
Skuldebrev				
Som innehas för handel	2	2	5	5
Värderade till verkligt värde via resultatet	0		1	
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	22		67	
Upplupet anskaffningsvärde			0	
Som kan säljas		25		74
Som hålls till förfall		0		0
Lån och fordringar		0		1
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	194	202	598	630
Säkring av verkligt värde	-27	-29	-82	-87
Säkring av kassaflöde	1	1	2	4
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	0	0	0	0
Övriga	2	1	5	6
Totalt	292	302	888	924
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	35	30	101	83
Skulder till kunder	0	0	0	-1
Skuldebrev emitterade till allmänheten	40	45	124	146
Efterställda skulder				
Kapitallån	1	1	4	4
Övriga	11	11	33	33
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	195	193	592	614
Säkring av verkligt värde	-34	-33	-99	-104
Övriga	-25	-15	-64	-46
Övriga	2	2	5	7
Totalt	227	235	695	737
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	65	67	193	187
Säkringsinstrument	-5	4	4	9
Värdeförändringar i de säkrade posterna	5	-4	-4	-9
Räntenetto	66	67	192	187

Not 4 Försäkringsnetto

Milj. €	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018	1-9/ 2017
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	282	268	1 224	1 189
Återförsäkrares andel	0	-1	0	-6
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	101	105	-122	-115
Återförsäkrares andel	-10	-8	5	6
Totalt	374	365	1 107	1 074
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-224	-205	-690	-652
Återförsäkrares andel	6	2	21	6
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-7	-88	-12	-111
Återförsäkrares andel	1	1	-1	9
Totalt	-225	-290	-683	-749
Övriga poster i skadeförsäkring	-1	-1	-2	-3
Försäkringsnetto totalt	148	74	421	322

Not 5 Provisionsintäkter, netto

1–9/2018, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt	7–9/2018
Provisionsintäkter						
Utlåning	33	0	0	0	32	10
Inlåning	1		0	0	1	0
Betalningsrörelse	16		0	-1	16	5
Värdepappersförmedling	11		0		11	3
Värdepappersemissioner	4		4		8	1
Fonder	0				0	0
Kapitalförvaltning	10		0	0	9	3
Juridiska ärenden	0		0		0	0
Garantier	9		0		9	3
Försäkringsförmedling		9			9	3
Hälso- och välbefinnandetjänster		14		0	13	5
Övriga	35		-26	0	9	3
Totalt	119	22	-22	-1	118	37
Provisionskostnader						
Betalningsrörelse	1	1	0	-1	1	0
Värdepappersförmedling	5		0	0	5	1
Värdepappersemissioner	0		0		1	0
Kapitalförvaltning	2		1	0	3	1
Försäkringsrörelsen		47			47	14
Hälso- och välbefinnandetjänster		5			5	2
Övriga	67	0	1	0	68	24
Totalt	75	53	3	-1	130	43
Provisionsintäkter, netto, totalt	44	-31	-25	-1	-12	-6

1–9/2017, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt	7–9/2017
Provisionsintäkter						
Utlåning	31		0	-1	30	10
Inlåning	0		0	0	0	0
Betalningsrörelse	19		0	0	19	5
Värdepappersförmedling	14			0	14	4
Värdepappersemissioner	4		3	0	7	1
Fonder	0			0	0	0
Kapitalförvaltning	10		0	0	10	3
Juridiska ärenden	0				0	0
Garantier	9		0	0	9	3
Försäkringsförmedling		11		0	11	3
Hälso- och välbefinnandetjänster		9		0	9	1
Övriga	71		-62	0	9	3
Totalt	158	20	-59	-2	117	34
Provisionskostnader						
Betalningsrörelse	4	1	0	0	5	1
Värdepappersförmedling	6				6	2
Värdepappersemissioner	1		1	0	1	1
Kapitalförvaltning	2		1		3	1
Försäkringsrörelsen		52			52	16
Hälso- och välbefinnandetjänster		4			4	1
Övriga	49		6	0	55	23
Totalt	62	57	8	0	127	45
Provisionsintäkter, netto, totalt	96	-37	-67	-1	-10	-10

Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. €	7-9/ 2018	7-9/ 2017	1-9/ 2018	1-9/ 2017
---------	--------------	--------------	--------------	--------------

Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat (Nettointäkter från tillgångar som kan säljas)

Skuldebrev	12	9	56	36
Egetkapitalinstrument	-1	43	-3	57
Utdelningar och vinstandelar	1	8	5	43
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-1	-1	-2	-5
Totalt	11	58	55	131

Värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Skuldebrev	-1		-2	
Egetkapitalinstrument	3		5	
Utdelningar och vinstandelar	0		2	
Derivatinstrument	40		110	

Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultatet

Skuldebrev	1		1	
Egetkapitalinstrument	3		20	
Utdelningar och vinstandelar	12		25	

Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet

Skuldebrev	-1			
------------	----	--	--	--

Försäkring

Skuldebrev		2		-4
Derivatinstrument		4		17

Bankrörelse och Övrig rörelse

Värdepappershandel		33		126
Valutaverksamhet		9		28
Förvaltningsfastigheter	4	6	11	14
Totalt	62	53	172	181

Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet

Lån och övriga fordringar	1	1	4	3
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-2	0	-1	0
Totalt	0	1	3	3

Skadeförsäkring

Upplösning av diskontering	-7	-8	-21	-25
Totalt	-7	-8	-21	-25

Intresseföretag

Som behandlas med kapitalandelsmetoden	0	0	1	1
Totalt	0	0	1	1

Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	66	104	210	291
---	-----------	------------	------------	------------

Not 7 Nedskrivningar av fordringar

Milj. €	7–9/ 2018	7–9/ 2017	1–9/ 2018	1–9/ 2017
Fordringar som nedskrivits som kredit- och garantiförluster	-1	-16	-16	-34
Återföringar av fordringar som avskrivits	0	0	0	0
ECL för fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen	-10		11	
ECL för skuldbrev*	0		0	
Ökning av individuella nedskrivningar		0		-8
Minskning av individuella nedskrivningar		17		35
Gruppvisa nedskrivningar		0		-3
Nedskrivningar av fordringar totalt	-11	1	-6	-11

* ECL för skuldebrev i försäkringsrörelsen redovisas i nettointäkter från placeringsverksamhet bland nettointäkter värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat i posten nedskrivningar och återförda nedskrivningar.

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, milj. €

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
	12 mån. ECL	ECL för hela löptiden	ECL för hela löptiden	
Förväntade kreditförluster ("ECL")				
ECL 1.1.2018	18	32	223	273
Överföringar från nivå 1 till nivå 2	-1	5		4
Överföringar från nivå 1 till nivå 3	0		1	1
Överföringar från nivå 2 till nivå 1	1	-4		-4
Överföringar från nivå 2 till nivå 3		0	3	3
Överföringar från nivå 3 till nivå 2		0	-5	-5
Överföringar från nivå 3 till nivå 1	1		-1	0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	4	2	6	12
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-2	-2	-8	-11
Förändringar i riskparametrar (netto)	2	-1	15	16
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar			-27	-27
Nettoförändring i ECL	5	-1	-15	-11
ECL 30.9.2018	23	31	208	262
Nettoförändring i ECL 7–9/2018	6	-16	20	9

Skuldebrev, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
	12 mån. ECL	ECL för hela löptiden	ECL för hela löptiden	
Förväntade kreditförluster (ECL)				
ECL 1.1.2018	3	0	0	4
Överföringar från nivå 1 till nivå 2	0	0		0
Överföringar från nivå 1 till nivå 3	0		1	1
Överföringar från nivå 2 till nivå 1	0	0		0
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	1	0	2	3
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-1	0		-1
Förändringar i riskparametrar (netto)	0		0	0
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)	0			0
Nettoförändring i ECL	0	1	3	3
ECL 30.9.2018	4	1	3	7
Nettoförändring i ECL 7–9/2018	1	0	1	2

Exponeringar som omfattas av ECL-kalkyleringen enligt IFRS 9, 30.9.2018

Exponeringar i balansräkningen Milj. €	Nivå 1	Nivå 2			Nivå 3	Exponeringar totalt
		30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Fordringar på kunder (brutto)						
Företag	17 489	1 248	186	1 433	348	19 270
Hushåll	1 707	176	55	231	12	1 951
Offentlig sektor	1 034	11	10	22		1 056
Annat	1 862	34	14	48	0	1 910
Fordringar på kunder totalt	22 092	1 469	265	1 734	360	24 186
Uttagsmån och limiter utanför balansräkningen						
Företag	2 622	513	115	627	24	3 274
Hushåll	88	6	2	8	0	96
Offentlig sektor	352		21	21		372
Annat	1 116	14	59	73	1	1 189
Uttagsmån och limiter totalt	4 178	532	196	729	25	4 931
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Företag	5 604	148		148	22	5 774
Hushåll	1					1
Offentlig sektor	529					529
Annat	420	23		23	0	443
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	6 554	171		171	22	6 747
Skuldebrev totalt	14 350	44		44	7	14 401
Exponeringar i ECL-kalkyleringen enligt IFRS 9 totalt	47 173	2 216	462	2 678	414	50 265

ECL enligt IFRS 9 nedskrivningsnivåer 30.9.2018

Exponeringar i balansräkningen samt
uttagsmåner och limiter utanför

balansräkningen* Milj. €	Nivå 1	Nivå 2			Nivå 3	ECL totalt
		30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		
Fordringar på kunder						
Företag	-16	-25	-1	-26	-203	-245
Hushåll	-1	-3	-1	-4	-4	-9
Offentlig sektor	-5	0	0	0		-5
Annat	0	0		0		0
Fordringar på kunder totalt	-22	-28	-2	-30	-207	-259
Övriga åtaganden utanför balansräkningen**						
Företag	-1	-1		-1	0	-3
Hushåll	0					0
Offentlig sektor	0					0
Annat	0					0
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-2	-1		-1	0	-3
Skuldebrev***	-4	-1		-1	-3	-7
ECL totalt	-27	-30	-2	-32	-210	-269

* ECL redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** ECL redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** ECL redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

Not 8 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar, milj. €	Upplupet anskaff- ningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Verkligt värde via resultatet		Säkrings- instru- ment	Totalt
			Innehas för handel	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet		
Kontanta medel	12 669					12 669
Fordringar på kreditinstitut	8 814					8 814
Derivatinstrument			3 167		175	3 342
Fordringar på kunder	21 756					21 756
Skuldebrev		14 483	556	50		15 089
Egetkapitalinstrument		0	39	615		654
Övriga finansiella tillgångar	1 730					1 730
Finansiella tillgångar	44 970	14 483	3 763	664	175	64 054
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 284
Totalt 30.9.2018	44 970	14 483	3 763	664	175	65 338

Tillgångar, milj. €	Lån och fordringar	Investe- ringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet*	Säkrings- instru- ment	Totalt
Kontanta medel	12 825					12 825
Fordringar på kreditinstitut	9 294					9 294
Derivatinstrument				3 283	143	3 426
Fordringar på kunder	20 120					20 120
Skuldebrev		51	14 050	893		14 993
Egetkapitalinstrument			728	0		728
Övriga finansiella tillgångar	1 779					1 779
Finansiella tillgångar	44 017	51	14 777	4 176	143	63 164
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 280
Totalt 31.12.2017	44 017	51	14 777	4 176	143	64 445

* Balansposten investeringstillgångar omfattar skadeförsäkringens skuldebrev och egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via resultatet.

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings- instru- ment	Totalt
Skulder, milj. €				
Skulder till kreditinstitut		13 908		13 908
Derivatinstrument	2 668		266	2 934
Skulder till kunder		17 792		17 792
Försäkringsskuld		3 243		3 243
Skuldebrev emitterade till allmänheten		19 234		19 234
Efterställda skulder		1 476		1 476
Övriga finansiella skulder		1 993		1 993
Finansiella skulder	2 668	57 647	266	60 582
Andra skulder än finansiella skulder				588
Totalt 30.9.2018	2 668	57 647	266	61 170

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings- instru- ment	Totalt
Skulder, milj. €				
Skulder till kreditinstitut		14 035		14 035
Derivatinstrument	2 825		391	3 216
Skulder till kunder		18 837		18 837
Försäkringsskuld		3 143		3 143
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 791		16 791
Efterställda skulder		1 547		1 547
Övriga finansiella skulder		2 084		2 084
Finansiella skulder	2 825	56 437	391	59 653
Andra skulder än finansiella skulder				642
Totalt 31.12.2017	2 825	56 437	391	60 295

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av september 162 miljoner euro (227) högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade tillverkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.9.2018, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	324	58	271	653
Skuldinstrument	160	48	398	606
Derivatinstrument	4	3 256	82	3 342
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument		0		0
Skuldinstrument	12 433	1 742	307	14 483
Totalt	12 921	5 105	1 059	19 084
Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2017, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Skuldinstrument	410	74	409	893
Derivatinstrument	1	3 294	131	3 426
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	386	86	256	728
Skuldinstrument	10 313	3 418	319	14 050
Totalt	11 109	6 873	1 115	19 096
Skuldernas verkliga värden 30.9.2018, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	5	2 905	25	2 934
Totalt	5	2 905	25	2 935
Skuldernas verkliga värden 31.12.2017, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Övriga		1		1
Derivatinstrument	5	3 120	92	3 216
Totalt	5	3 120	92	3 217

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börser, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består av prisuppgifter från utomstående.

Omklassificeringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat-instrument	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Tillgångar totalt
Finansiella tillgångar, milj. €				
Omslutning 31.12.2017	409	131	574	1 115
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018	270		-263	6
Ingående balans 1.1.2018	679	131	311	1 122
Resultaträkningens nettointäkter	-359	-49	0	-408
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			0	0
Förvärv	71		1	72
Försäljningar	-55		-3	-58
Amorteringar	-8		-5	-13
Omklassificering till Nivå 3	340		125	465
Omklassificering från Nivå 3			-122	-122
Utgående balans 30.9.2018	669	82	307	1 059

		Derivat-instrument	Skulder totalt
Finansiella skulder, milj. €			
Ingående balans 1.1.2018		92	92
Resultaträkningens nettointäkter		-67	-67
Utgående balans 30.9.2018		25	25

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 30.9.2018

	Räntenetto	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Rapport över total-resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Milj. €				
Realiserade nettointäkter	-365	6		-359
Orealiserade nettointäkter	18		0	18
Nettointäkter totalt	-347	6	0	-341

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänförs till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2018.

Not 10 Derivatinstrument

30.9.2018, milj. €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	41 725	95 626	77 267	214 618	1 993	1 499
Clearas via central motpart	9 983	38 160	35 034	83 177	62	63
Valutaderivat	35 139	6 598	3 311	45 048	977	1 114
Aktie- och indexbundna derivat		3		3	0	
Kreditderivat	19	181	9	209	6	3
Övriga derivat	276	340		616	71	25
Derivat totalt	77 159	102 748	80 586	260 493	3 048	2 641

31.12.2017, milj. €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	30 931	88 811	76 406	196 148	3 192	2 981
Clearas via central motpart	8 392	38 585	35 615	82 592	941	1 100
Valutaderivat	37 113	9 246	2 815	49 174	982	1 185
Aktie- och indexbundna derivat	5	3		8	1	0
Kreditderivat	28	188	10	226	9	6
Övriga derivat	235	513		748	65	36
Derivat totalt	68 313	98 760	79 230	246 303	4 250	4 208

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting

Finansiella tillgångar

	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
30.9.2018, milj. €						
Derivat	4 083	-741	3 342	-1 889	-429	1 024

	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
31.12.2017, milj. €						
Derivat	4 354	-928	3 426	-1 994	-412	1 020

Finansiella skulder

	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
30.9.2018, milj. €						
Derivat	3 776	-841	2 934	-1 889	-568	478

	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
31.12.2017, milj. €						
Derivat	4 302	-1 085	3 216	-1 994	-717	506

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -102 (-161) miljoner euro.

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Standardiserade OTC-derivatstransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House i enlighet med EMIR-förordningen (EU 648/2012). I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finans Finlands allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

30.9.2018, milj. €	Inte ned- skrivna (brutto)	Förväntade kreditförluster (ECL)	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder			
Fordringar på kreditinstitut	8 815	1	8 814
Fordringar på kunder	19 965	252	19 713
varav bankgarantifordringar	2		2
Finansiell leasing	2 048	5	2 043
Totalt	30 829	259	30 570
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis			
Företag	17 818	239	17 579
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	9 576	4	9 573
Hushåll	1 942	9	1 933
Ideella organisationer	430	0	430
Offentlig sektor	1 062	6	1 055
Totalt	30 829	259	30 570

31.12.2017, milj. €	Inte ned- skrivna (brutto)	Ned- skrivna (brutto)	Totalt	Individuella nedskriv- ningar	Gruppvisa nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 295		9 295		2	9 294
Fordringar på kunder	18 264	219	18 483	192	28	18 263
varav bankgarantifordringar	0	2	2	2	0	0
Finansiell leasing	1 856		1 856			1 856
Totalt	29 416	219	29 635	192	30	29 413
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	16 581	218	16 799	191	16	16 592
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 077		10 077		2	10 075
Hushåll	1 736	1	1 736	1	12	1 724
Ideella organisationer	336		336		0	336
Offentlig sektor	687		687		0	687
Totalt	29 416	219	29 635	192	30	29 413

	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Förväntade kreditför- luster (ECL)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar och exponeringar med anstånd 30.9.2018, milj					
Över 90 dagar förfallna fordringar		89	89	86	3
Förmodas inte bli betalda		175	175	88	87
Exponeringar med anstånd	65	26	92	9	82
Totalt	65	291	356	183	173

	Presterande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Problemfordringar och exponeringar med anstånd 31.12.2017, mi					
Över 90 dagar förfallna fordringar		89	89	79	10
Förmodas inte bli betalda		225	225	106	119
Exponeringar med anstånd	49	24	73	7	66
Totalt	49	338	387	192	195

Nyckeltal, %	30.9.2018	31.12.2017
Individuella nedskrivningar/ECL, % av problemfordringar	51,5 %	49,5 %

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som förmodas inte bli betalda rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11–12 för övriga). Som exponeringar med anstånd rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6–12 mån. Exponeringarna med anstånd befinner sig i steg 2 eller 3 i ECL-kalkyleringen.

Not 13 Försäkringsrörelsens skulder

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 505	1 516
Övriga avsättningar för oreglerade skador	1 060	1 054
Räntekomplettering (värdet av försäkringskuldens säkringar)	-3	-12
Totalt	2 562	2 557
Avsättning för intjänade premier	681	585
Totalt	3 243	3 143

Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Obligationslån	9 821	9 674
Bankcertifikat, företagscertifikat och ECP	9 413	7 117
Totalt	19 234	16 791

Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
	Skuldebrev	Egetkapital- instrument	Tillfälligt undantag (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	Totalt
Milj. €					
Omslutning 31.12.2017	117	45		2	164
Effekten av övergången till IFRS 9 1.1.2018	-1	-45			-46
Ingående balans 1.1.2018	115	0		2	118
Förändringar i verkligt värde	-44	0	12	-1	-33
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-29		-3		-31
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen			4		4
Överföringar till räntenetto				-2	-2
Uppskjuten skatt	14	0	-3	1	12
Utgående balans 30.9.2018	57		10	-1	67

	Finansiella tillgångar som kan säljas			
	Skuldebrev	Egetkapital- instrument	Säkring av kassaflödet	Totalt
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2017	85	106	6	197
Förändringar i verkligt värde	39	15	0	54
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-9	-59		-68
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen	0	2		2
Överföringar till räntenetto			-4	-4
Uppskjuten skatt	-6	8	1	3
Utgående balans 30.9.2017	109	72	2	183

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 84 miljoner euro (204) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 17 miljoner euro (41). Vid slutet av rapportperioden ingick till följd av att det tillfälliga undantaget tillämpades totalt 34 miljoner euro (67) i positiva värdeförändringar och totalt 21 miljoner euro (11) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument i fonden för verkligt värde. I fonden för verkligt värde uppgick avdragsposten för förlusten från skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat till -2 miljoner euro.

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna, realisationsförluster och resultatförda nedskrivningar.

Not 16 Ställda säkerheter

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	59	35
Övriga	5 576	5 663
Ställda säkerheter totalt*	5 635	5 699
Derivatskulder med säkerhet	742	889
Övriga skulder med säkerhet	4 033	4 081
Totalt	4 776	4 969

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 5,4 miljarder euro. Av dem utgör 1,5 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Garantier	618	532
Garantiansvar	1 510	1 470
Kreditlöften	5 303	5 495
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	298	359
Övriga åtaganden*	765	729
Totalt	8 494	8 585

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 244 miljoner euro (208).

Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
OP Företagsbankskoncernens eget kapital	4 169	4 149
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-226	-125
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	1	-2
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	3 943	4 022
Immateriella tillgångar	-71	-76
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-28	-16
Planerad vinstutdelning	-148	-212
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-96	-134
Kärnprimärkapital (CET1)	3 601	3 584
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	90	137
Primärkapitaltillskott (AT1)	90	137
Primärkapital (T1)	3 691	3 720
Debenturlån	977	1 073
Supplementärkapital (T2)	977	1 073
Kapitalbas totalt	4 668	4 793

Från kärnprimärkapitalet (CET1) har dragits av en försiktig värderingsjustering på 7 miljoner euro (5).

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. I september betalades tillbaka ett kapitallån på 50 miljoner euro. I kapitaltäckningsanalysen och vid beräkningen av bruttosoliditetsgraden har IFRS9-övergångsbestämmelsen inte tillämpats.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Kredit- och motpartsrisk	21 071	19 694
Schablonmetoden (SA)	2 447	2 069
Exponeringar mot stater och centralbanker	19	18
Institutsexponeringar	8	29
Företagsexponeringar	2 337	1 963
Hushållsexponeringar	15	14
Övriga*	67	44
Internmetoden (IRB)	18 625	17 626
Institutsexponeringar	988	1 053
Företagsexponeringar	12 531	11 643
Hushållsexponeringar	1 260	1 130
Aktieexponeringar**	3 735	3 753
Övriga	110	47
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 393	1 179
Operativ risk, schablonmetoden	1 285	1 266
Värdejustering av exponeringar (CVA)	227	205
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	23 976	22 343

* Av riskvikten i posten Övriga består 49 miljoner euro (44) av uppskjutna skattefordringar som behandlas med riskvikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av.

** Riskvikten för aktieexponeringar inkluderar 3,7 miljarder euro för OP Gruppens interna investeringar i försäkringsföretag.

Relationstal, %	30.9.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	15,0	16,0
Tier 1 -kapitalrelation	15,4	16,7
Kapitalrelation	19,5	21,5

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	30.9.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	15,0	16,0
Tier 1 -kapitalrelation	15,0	16,0
Kapitalrelation	19,1	20,8

Kapitalkrav, milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Kapitalbas	4 668	4 793
Kapitalkrav	2 528	2 358
Buffert för kapitalkrav	2 140	2 435

Kapitalkravet består av minimikravet 8 %, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 % och ländersvisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Not 19 Exponeringar enligt ratingklass

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

30.9.2018

Ratingklass	Poster utanför balans- räkningen,		CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
	Balansposter, exponerings- belopp (EAD), milj. €	exponerings- belopp (EAD), milj. €						
1,0-2,0	861	356	84,9	0,0	44,8	181	14,9	0
2,5-5,5	11 173	3 185	72,3	0,2	44,5	5 480	38,2	11
6,0-7,0	3 065	933	68,0	1,3	44,3	3 750	93,8	22
7,5-8,5	1 690	329	65,4	4,2	44,4	2 677	132,6	37
9,0-10,0	173	41	70,8	16,6	44,5	443	207,8	16
11,0-12,0	284	16	51,5	100,0	46,0			138
Totalt	17 246	4 859	71,6	0,9	44,5	12 531	57,5	224

31.12.2017

Ratingklass	Poster utanför balans- räkningen,		CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
	Balansposter, exponerings- belopp (EAD), milj. €	exponerings- belopp (EAD), milj. €						
1,0-2,0	757	212	93,3	0,0	44,7	144	14,9	0
2,5-5,5	10 597	3 439	72,7	0,2	44,4	5 250	37,4	11
6,0-7,0	2 674	899	68,8	1,2	43,5	3 261	91,3	19
7,5-8,5	1 389	376	68,9	4,0	44,0	2 333	132,2	31
9,0-10,0	176	116	62,2	16,6	44,9	655	224,3	22
11,0-12,0	322	16	58,8	100,0	45,9			155
Totalt	15 915	5 057	72,0	0,9	44,3	11 643	56,4	238

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Not 20 Försäkringsbolagens solvens

Milj. €	30.9.2018	31.12.2017
Medräkningsbara kapitalbasmedel	1 066	902
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Marknadsrisk	441	460
Försäkringsrisk	287	289
Motpartsrisk	36	40
Operativ risk	44	45
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-178	-169
Totalt	630	666
Buffert för SCR	436	236
SCR-relation, %	169	135
SCR-relation, % (utan övergångsbestämmelse)	169	135

Siffrorna motsvarar försäkringsbolagens värderingar och övergångsbestämmelserna har beaktats i dem.

Not 21 Närståendetransaktioner

OP Företagsbankskoncernens närstående består av moderbolaget OP Andelslag, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Företagsbankskoncernens ledning räknas OP Företagsbanken Abp:s verkställande direktör och ledamöterna i styrelsen. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesätiö och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2017.

OP Företagsbanken Abp offentliggör följande finansiella information på basis av sin regelbundna informationsskyldighet i egenskap av emittent av värdepapper.

Bokslutskommunikén 2018 och delårsrapporterna 2019 offentliggörs följande dagar:

Bokslutskommuniké 1.1–31.12.2018	5.2.2019
Delårsrapport 1.1–31.3.2019	7.5.2019
Delårsrapport 1.1–30.6.2019	30.7.2019
Delårsrapport 1.1–30.9.2019	29.10.2019

Helsingfors 31.10.2018

OP Företagsbanken Abp
Styrelsen

Närmare upplysningar:

Verkställande direktör Katja Keitaanniemi, tfn 010 252 1387

Kommunikationsdirektör Tuuli Kousa, tfn 010 252 2957

www.op.fi